

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 19C/77/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7711204225
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Štefaničová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2014:7711204225.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, samosudkyňou JUDr. Agátou Štefaničovou, v právnej veci žalobcu E. zastúpeného JUDr. Antonom Hencovským, advokátom, Františkánska 3, 040 01 Košice, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, so sídlom 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, o zaplatenie 24 810,36 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie 1 226,69 EUR **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi 20 174,91 EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Súd návrh v časti o zaplatenie 771,70 EUR **z a m i e t a**.

IV. Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania, ktorých výška bude uvedená v písomnom vyhotovení rozsudku, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet jeho právneho zástupcu.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 28.3.2011 domáhal proti žalovanému zaplatenia 24 810,36 Eur. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 9C/1263/01 bolo dňa 26.6.2006 rozhodnuté v právnej veci žalobcu proti žalovanému Chemstro, a.s. Strážske za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Sociálnej poisťovne, ktorá v tomto konaní vystupuje ako žalobca o náhradu škody na zdraví tak, že spoločnosť Chemstro, a.s. Strážske bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi odškodnenie na zdraví vo výške 2.985.937,50 Sk do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu. Na základe podaných odvolaní zo strany účastníkov konania Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že zvýšil výšku priznaného odškodnenia na sumu 6.655.312,50 Sk, ktoré bol povinný Chemstro, a.s. Strážske zaplatiť do 5-tich dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie Krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 23.6.2008 a stalo vykonateľným 29.6.2008. Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný aj vedľajší účastník (v tomto konaní žalovaný), v ktorom žiadali, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil, a vec vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd dovolanie zamietol, a následne žalovaný ako vedľajší účastník pristúpil k plneniu súdom uloženej povinnosti, a dňa 4.9.2009 došlo k pripísaniu náhrady škody na účet žalobcu. Žalobca dňa 30.4.2010 zaslal žalovanému výzvu na zaplatenie, ktorého žiadal, aby ako nástupca práv a povinností vzniknutých zo zákonného poistenia za škodu spôsobenú v dôsledku pracovného úrazu mu zaplatil úroky z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 99 114,97 Eur od 15.7.2008 do zaplatenia, t.j., za obdobie od nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 220 915,90 Eur, do 4.9.2009 t.j., do pripísania splatnej peňažnej pohľadávky na účet žalobcu. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve odmieta uhradiť

žalobcovi príslušenstvo splatnej pohľadávky, žalobca sa domáha zaplataenia úrokov z omeškania za obdobie od 30.6.2008 do 4.9.2009 t.j. sumy 24 810,36 Eur. Pasívnu legitímáciu žalovaného ako nástupcu práv a povinností vzniknutých zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú v dôsledku pracovného úrazu žalobcu potvrdil v skutkovo a právne totožnej veci, za účasti tých istých účastníkov konania Okresný súd Michalovce v rozsudku zo dňa 19.12.2008, sp.zn. 10C/175/2008 na základe, ktorého bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 2.985.937,50 Sk s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 30.6.2008 do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania. Rozsudku časovo predchádzalo vydanie platobného rozkazu 10Ro/324/2008, voči ktorému podal žalovaný odpor. Pasívnu legitímáciu žalovaného analogicky podporuje aj právny názor obsiahnutý v rozsudku Najvyššieho súdu SR 2 Cdo 202/2004. Žalobca zdôraznil, že žalovaný po zamietnutí dovolania pristúpil bez námietok k plneniu rozsudku Krajského súdu v Košiciach, a to právoplatne uloženou povinnosťou a dňa 4.9.2009 plnil na účet žalobcu istinu vo výške 220 915,90 Eur. Vzhľadom na uvedené žalobcovi nie je známy dôvod, pre ktorý by mu žalovaný nemal zároveň uhradiť aj vzniknuté úroky z omeškania. V dôsledku odmietnutia žalovaného uhradiť žalobcovi súdom právoplatne a vykonateľne priznané odškodnenie riadne a včas, domáha sa žalobca zaplataenia príslušenstva splatnej pohľadávky prostredníctvom súdu.

Po začatí pojednávania žalobca zobral návrh v časti istiny 2637,06 Eur späť. Žalovaná so späťvzatím návrhu súhlasila, preto súd konanie podľa § 96 ods. 1,2 O.s.p. v tejto časti zastavil.

Žalovaný s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že Sociálna poisťovňa sa nedostala do omeškania s úhradou nárokov žalobcu, pretože právoplatnými rozhodnutiami súdov bol k náhrade škody zaviazaný zamestnávateľ žalobcu, t.j. Chemstro, a.s. Strážske a Sociálna poisťovňa nemohla bez ďalších úkonov a dodržania riadneho zákonného postupu pristúpiť k vyplateniu nárokov žalobcovi. Poukázala na to, že Sociálna poisťovňa ako správkyňa verejných financií môže uhrádzať nároky poistencov, o ktorých rozhodujú súdy iba na základe ich právoplatných rozhodnutí, a pokiaľ Sociálna poisťovňa má pochybnosť, napr. o výške požadovanej náhrady je povinná využiť všetky možnosti, ktoré poskytuje právny poriadok SR vrátane dovolania, čo v prípade nároku na náhradu škody žalobcu z pracovného úrazu aj urobila. Ďalej poukázala na ustanovenie § 44a ods. 2 Zákona č. 284/1994 Z.z., podľa ktorého zamestnávateľ má právo, aby pri vzniku poistnej udalosti Sociálna poisťovňa za neho hradila preukázané nároky na náhradu škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom. Ďalej na ustanovenie § 44b ods. 1,2 citovaného zákona s tým, že ak zamestnávateľ uhradil zamestnancovi škodu, má právo aby Sociálna poisťovňa uhradila ním nahradenú škodu, až do výšky akej bol povinný nahradiť škodu tomuto zamestnancovi. Toto ustanovenie potvrdzuje povinnosť zamestnávateľa nahradiť zamestnancovi škodu vzniknutú v dôsledku pracovného úrazu a zároveň z neho vyplýva, že Sociálna poisťovňa nahradí zamestnancovi škody na zdraví, ktorá bola spôsobená pracovným úrazom až potom, keď ju neuhradí zamestnávateľ a zamestnávateľ o úhradu tejto škody požiada. Ustanovenie § 44b citovaného zákona sa výslovne odvoláva na § 44a ods. 2 zákona, ktoré zakotvuje právo zamestnávateľa a nie právo zamestnanca. Žalovaná ďalej uviedla, že vykonala množstvo úkonov týkajúcich sa vyplataenia náhrady škody, konkrétne citovala list právnemu zástupcovi žalobcovi o postupoch Sociálnej povinnosti v súvislosti s náhradou škody podľa zákona 274/1994 Z.z., v ktorom zároveň uvádza, že Sociálna poisťovňa písomne vyzvala zamestnávateľa žalobcu na poskytnutie súčinnosti v súvislosti s výplatou nárokov podľa rozhodnutí príslušných súdov, a zároveň právneho zástupcu upozornila na skutočnosť, že spoločnosti Chemstro, a.s. Strážske bola uložená lehota na poskytnutie súčinnosti s tým, že nečinnosť spoločnosti bude považovaná za súhlas k vyplateniu nárokov žalobcovi podľa súdnych rozhodnutí. Zároveň Sociálna poisťovňa žiadala o zaslanie čestného vyhlásenia žalobcu o tom, že mu náhrada škody určená rozhodnutiami súdov nebola zamestnávateľom uhradená, a v prípade ak tak bude urobené v budúcnosti, bude o tom okamžite informovať Sociálnu poisťovňu, a odmietne prevziať náhradu s poukazom na to, že mu náhrada už bola vyplatená Sociálnou poisťovňou. Z čestného prehlásenia žalobcu z 21.8.2009 vyplýva, že mu bolo v rámci exekučného konania uhradených 17 405,32 Eur, čo potvrdilo správnosť postupu Sociálnej poisťovne, pretože v prípade ak by tak poisťovňa nepostupovala, došlo by k duplicitnej úhrade v tej sume, ktorá už bola žalobcovi poukázaná v exekučnom konaní. Ďalej žalovaná poukázala na znenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že tento sankčný inštitút sa aplikuje na právne vzťahy, ktoré vznikli medzi účastníkmi v oblasti súkromného majetkového práva, kde je možné jeden subjekt záväzkového vzťahu označovať za veriteľa a druhý za dlžníka, pričom obidvaja majú rovnaký postavenie. Sociálna poisťovňa sa nedostala do postavenia dlžníka, a preto podľa jej názoru nevznikla povinnosť zradiť úroky z omeškania.

Súd rozsudkom zo dňa 13.3.2013 návrh žalobcu zamietol s poukazom na ustanovenia § 1a, §3ods. 2 písm. c), § 44 ods. 2, § 44b ods. 1,2, § 44e ods. 5 zák. č. 274/1994 Z.z. s odvolaním sa na ust. § 259 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. Prvostupňový súd zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že zákon. č. 274/1994 Z.z. upravoval právne vzťahy zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a z toho vyplývajúce práva zamestnávateľa pri vzniku poistnej udalosti. Ide teda o vzťah zamestnávateľ - sociálna poisťovňa a nie zamestnanec - sociálna poisťovňa. Podľa názoru súdu zákon jasne určoval, že právo z úrazového poistenia patrilo zamestnávateľovi a nie zamestnancovi, pretože podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zamestnávateľ má právo, aby pri vzniku poistnej udalosti poisťovňa zaň hradila preukázané nároky na náhradu škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom, ku ktorému došlo počas trvania poistenia zodpovednosti za škodu a chorobou z povolania, ktorá bola prvý raz preukázaná počas poistenia zodpovednosti za škodu. Súd ďalej poukázal, že povinnosť nahradiť žalobcovi škodu bola rozhodnutím súdu uložená zamestnávateľovi žalobcu a nie poisťovni, preto ak zamestnávateľ žalobcu neplnil podľa právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, dostal sa do omeškania s plnením peňažného záväzku, a teda zamestnávateľ je povinný uhradiť žalobcovi úroky z omeškania.

Na odvolanie žalobcu odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti pre nesprávny právny záver súdu prvého stupňa o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej v konaní a v dôsledku toho o nároku aj nesprávne rozhodol. Poukázal na rozhodnutie NS SR č. 4Cdo/131/2010 zo dňa 17.2.2010 a uviedol, že sa s právnym záverom najvyššieho súdu v tomto rozhodnutí zhoduje. Súd prvého stupňa nárok žalobcu nesprávne právne posúdil, ak správny právny predpis nesprávne aplikoval na skutkový stav. Z ust. § 44a ods. 2 citovaného zákona č. 242/2001 Z.z. totiž vyplýva priama zákonná povinnosť Sociálnej poisťovne uhradiť preukázané nároky na náhradu škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom priamo poškodenému. Pokiaľ teda R. J. nepostupovala v súlade s touto jej zákonnou povinnosťou, dostala sa do omeškania s plnením peňažného nároku. Skutočnosť, že takáto jej povinnosť je tzv. náhradovým vzťahom nadväzujúcim na primárny vzťah, ktorým je zodpovednosť zamestnávateľa na uvedenom závere nič nemení. Úhrada uvedenej škody poškodenému žalobcovi jeho zamestnávateľom by mala za následok vznik bezdôvodného obohatenia R. J.S. na úkor zamestnávateľa.

Po rozhodnutí odvolacieho súdu žalobca podaním zo dňa 17.10.2014 zoberal návrh v časti o zaplatenie 1226,69 Eur späť, pretože táto suma tvorí rozdiel medzi vyčíslením úrokov z omeškania vo výške 22.173,30 Eur po čiastočnom späťvzati žaloby zo dňa 29.12.2012 a výpočtom úrokov z omeškania podľa tohto podania - sumy 20.946,61 Eur a ktorá zohľadňuje rôzne dátum pripísania jednotlivých čiastok, ktoré v súhrne predstavujú sumu 17.405,32 Eur vymoženú v exekučnom konaní.

Žalovaná s čiastočným späťvzatím do výšky 1226,69 Eur súhlasila, preto súd konanie v tejto časti podľa § 96 ods. 1,2 O.s.p. zastavil. Predmetom konania tak zostal nárok žalobcu na zaplatenie 20.946,61 Eur.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 9C/1263/2011-404 zo dňa 26.júna 2006 bola žalobcovi E. priznaná náhrada škody 2.985.397,50 Sk z dôvodu pracovného úrazu a boli mu priznané trovy konania vo výške 871, 24 Eur. Žalovaným v tomto konaní bol Chemstro, a.s. Strážske ako zamestnávateľ žalobcu za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, a to Sociálnej poisťovne v Bratislave. Krajský súd v Košiciach zmenil rozsudok prvostupňového súdu v konaní 2 Co 490/2006 zo dňa 24.4.2008 tak, že priznal náhradu škody v sume 6 655 312,50 Sk, ktorú bol povinný žalovaný Chemstro, a.s. Strážske zaplatiť do 5 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie Krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 23.6.2008 a vykonateľnosť 29.6.2008. Odvolací súd samostatným uznesením rozhodol aj o trovách konania a to tak, že v rozhodnutí 2Co 490/2006 zo dňa 27.mája 2008 priznal žalobcovi aj trovy konania v sume 1 542 892,50 Sk, ktoré bol povinný žalovaný ako zamestnávateľ žalobcu zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Proti rozhodnutiu, ktorým bola priznaná žalobcovi náhrada škody titulom pracovného úrazu podal vedľajší účastník Sociálna poisťovňa dovolanie, ktoré bolo rozsudkom Najvyššieho súdu 5 Cdo 20/2009 zamietnuté, a v časti odmietnuté, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.7.2009. Po rozhodnutí dovolacieho súdu Sociálna poisťovňa pristúpila k plneniu náhrady škody priznanej právoplatnými rozhodnutiami súdov, a dňa 4.9.2009 poukázala plnenie na účet žalobcu.

Z exekučných konaní tunajšieho súdu 18Er/209/2008 a 12Er/323/2008 bolo zistené, že voči povinnému Chemstro, a.s. Strážske sa viedli exekučné konania na vykonanie exekúcie, a to v prípade konania 18Er/309/2008 (Ex 1660/2008) na sumu týkajúcu sa náhrady škody z pracovného úrazu vo výške 6 655 312,50 Sk a v prípade konanie 12Er/323/2008 (Ex 1667/2008) sa proti povinnému Chemstro, a.s. Strážske viedlo konanie týkajúce sa vymáhania trov konania právoplatne priznaných v konaní 9C/1263/2001 tunajšieho súdu.

V rámci konania 18Er/309/2008 sa podľa správy súdneho exekútora vymohlo dňa 3.9.2008 2 323,57 EUR, 11.9.2008 - 4 315,21 EUR, 6.11.2008 -7 302,66 EUR, 1.12.2008- 663,88 EUR, 3.3.2009 -100,00 EUR, 12.3.2009 2 700,00 EUR. Celkovo bolo na náhradu škody na zdraví vymožených v exekučnom konaní 17 405,32 EUR.

Dňa 4.9.2009 uhradila Sociálna poisťovňa žalobcovi zvyšok priznaného nároku v sume 203 510, 58 Eur.

Žalobca vo svojom komplexnom písomnom stanovisku zo dňa 6.3.2013 zotrval na tom, že žalovaný nárok je voči Sociálnej poisťovni daný, pretože pri povinnosti žalovanej poskytnúť úroky z omeškania žalobca postupoval v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.k. 2 Cbo 202/2004 ale ja v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.k. 4Cd 860/2007, keď primárne pri uplatnení základných nárokov označil ako žalovaného zamestnávateľa, a až po odmietnutí žalovanej plniť svoju zákonnú povinnosť uhradiť žalobcovi súdom právoplatne priznané odškodnenie v celom rozsahu, označil Sociálnu poisťovňu ako žalovanú v samotnej žalobe na plnenie jej povinnosti vyplatiť za poisteného zamestnávateľa náhradu škody. Legitímnemu postupu žalobcu pri domáhaní sa svojich nárokov neodporuje ani predložený rozsudok Krajského súdu v Košiciach 1 Co/58/2009 a stanovisko Najvyššieho súdu SR Cpj 9/2006. Žalovanou vyznačená časť odôvodnená rozsudku Krajského súdu v Košiciach 1Co/58/2009 „aj na účely poskytovania úrazových dávok je však zamestnanec označený ako poškodený (§ 83 zákona) čo vlastne znamená jeho postavenie v zodpovednostnom vzťahu so zamestnávateľom“, nemá na viac podľa názoru žalobcu žiadny vecný súvis s nárokom uplatňovaným v predmetnom konaní, t.j. nárokom na splnenie povinnosti žalovanej vyplatiť za poisteného zamestnávateľa právoplatne priznané odškodnenie, a to v súvislosti s prechodom uhradzovacej povinnosti zo zamestnávateľa na žalovanú v zmysle § 44a ods. 2 spojený s § 44b ods. 1 Zákona č. 274/1994 Z.z., o Sociálnej povinnosti v znení neskorších predpisov. Tak isto namietol účelovo vyňatý text zo stanoviska Cpj 9/2006 zo strany žalovanej kde je uvedené, že Sociálnu poisťovňu nemožno považovať za právnu nástupkyňu zamestnávateľov, pretože citovaný text nie je súčasťou prijatého stanoviska Občianskoprávneho a správneho kolégia Najvyššieho súdu a je obsiahnutý v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 26.1.2006 4Cdo/183/2005, ktoré viedlo práve k prijatiu zjednocujúceho stanoviska. Toto stanovisko navyše rieši problematiku, ktorá vôbec nesúvisí s prejednávanou vecou, pretože ide o otázku právomoci všeobecných súdov rozhodovať o nárokoch na náhradu škody pred 1.1.2004. V kontextu rozhodnutia izolovaná veta zjavne súvisí s prijatím zákona č. 641/2003 Z.z., o sociálnom poistení a nahradením zákonného poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škody pri pracovnom úraze a chorobe z povolania úrazovým poistením. Žalobca sa znovu odvolával na znenie ustanovenie § 44a ods. 2 a 44b ods. 1 Zákona č. 274/1994 Z.z.. o sociálnej poisťovni, a vzhľadom na možnosť rôznych spôsobov výkladu citovaných ustanovení dáva do pozornosti súdu Ústavným súdom SR formulovanú zásadu prednosti ústavne komfortného výkladu práva. V súlade s prezentovanou zásadou ústavne komfortného výkladu by mal súd interpretovať § 44a ods. 2 spojený s § 44b ods. 1 Zákona č. 274/1994 Z.z., spôsobom, ktorý poskytne žalobcovi plnohodnotnejšiu garanciu zachovania jeho legitímneho práva na ochranu vlastníctva v článku 20 Ústavy SR. Ďalej nesúhlasil s tvrdením žalovanej, že späťvzatie žaloby a následne zastavenie konania Krajským súdom v časti úrokov z omeškania tvorí prekážku rozsúdenej veci, pretože je v rozpore s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov.

Žalovaný vo svojom podaní zo dňa 31.1.2013 doplneným aj podaním zo dňa 20.10.2014 zotrval na stanovisku, že Sociálna poisťovňa z hľadiska hmotného práva nikdy nebola a nie je nositeľkou zodpovednosti za škody zdravia žalobcom pri práci. Na poukazovaný rozsudok žalobcu 2Cdo/202/2004 uviedla, že toto rozhodnutie riešilo zásadnú otázku pasívnej legitímácie poisťovne pri uplatnení práva a povinnosti vyplývajúcich zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla, a s predmetom konania v tejto veci nesúvisia. Naopak právna úprava zodpovednosti

za škodu pre pracovný úraz a chorobu z povolania tak v súčasnom a predchádzajúcom Zákonníku práce je konštruovaná ako objektívna zodpovednosť a za pracovný úraz, resp. chorobu z povolania zodpovedal výlučne zamestnávateľ. Sociálna poisťovňa vstúpila do týchto pracovnoprávných vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom od 1.4.2002 na základe zákona č. 311/2001 Z.z., keď ako vykonávateľ poistenia zodpovednosti zamestnávateľa zabezpečovala výplatu náhrady škody na zdraví za poistením zamestnávateľov. Poistený zamestnávateľ mal na základe poistného vzťahu právo, aby Sociálna poisťovňa pri vzniku poistnej udalosti za neho hradila preukázané nároky na náhradu škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, avšak plnenie za poisteného zamestnávateľa sa vykonávalo výlučne na hmotnoprávnej báze aktuálne platného Zákonníka práce. Od účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z., t.j. od 1.1.2004 je Sociálna poisťovňa vykonávateľom sociálneho poistenia, a v rámci neho aj úrazového poistenia. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo 160/2007, v ktorom sa okrem iného riešila aj otázka právneho posúdenia, či je Sociálna poisťovňa podľa § 44a ods. 1 a § 44b ods. 1 Zákona č. 274/1994 Z.z., v súdnych konaniach o náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom vecne, pasívne legitimovaná. Tak isto poukázali na rozsudok Krajského súdu v Košiciach 1 Co/58/2009 a na stanovisko občianskoprávneho a správneho kolégia č.k. Cpj 9/2006. Tak isto žalovaná poukázala na to, že v konaní 10C/175/2008 o zaplatenie 2 985 937,50 Sk žalobca zobral žalobný návrh v časti istiny a úroku z omeškania späť ako sám uviedol z dôvodu finančného plnenia v prospech žalobcu, ktorý je predmetom konania, a teda svoj návrh berie späť. Rozhodnutie prvostupňového súdu spojený s rozsudkom Krajského súdu Košice nadobudlo právoplatnosť, preto tvorí prekážku rozsúdenej veci v časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 2 985 937,50 Sk.

Po vykonanom dokazovaní súd vec právne posúdil takto:

Podľa § 1a zák. č. 274/1994 Z.z., (ďalej len zákon), tento zákon upravuje aj právne vzťahy z poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania 1) (ďalej len "poistenie zodpovednosti za škodu") a vykonávanie poistenia zodpovednosti za škodu Sociálnou poisťovňou.

Podľa § 3 ods. 2 písm. c) zákona, Sociálna poisťovňa zabezpečuje výplatu náhrady škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom a chorobou z povolania (ďalej len "náhrada škody") podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu, 1)

Podľa § 44a ods. 2 zákona, zamestnávateľ má právo, aby pri vzniku poistnej udalosti Sociálna poisťovňa zaň hradila preukázané nároky na náhradu škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom, ku ktorému došlo počas trvania poistenia zodpovednosti za škodu, a chorobou z povolania, ktorá bola prvý raz preukázaná počas poistenia zodpovednosti za škodu.

Podľa § 44b ods. 1 zákona, sociálna poisťovňa uhradí náhradu škody podľa § 44a ods. 2 zamestnancovi, u ktorého vznikla škoda na zdraví spôsobená pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, v slovenských korunách.

Podľa § 44b ods. 2 zákona, ak zamestnávateľ uhradil zamestnancovi uvedenému v odseku 1 škodu alebo jej časť podľa § 44a ods. 2, má právo, aby Sociálna poisťovňa uhradila ním nahradenú škodu, a to až do výšky, v akej bol povinný nahradiť škodu tomuto zamestnancovi.

Podľa § 44d ods. 1 zákona, sociálna poisťovňa poskytne náhradu škody najneskôr do 15 dní od skončenia zisťovania nevyhnutného na určenie rozsahu povinnosti plniť.

Podľa § 44d ods. 2 písm. b) zákona, zisťovanie nevyhnutné na určenie rozsahu povinnosti Sociálnej poisťovne plniť je skončené, ak zamestnávateľ preukáže dôvody na čiastočné zbavenie sa zodpovednosti za škodu a so súhlasom Sociálnej poisťovne alebo s jej dodatočným schválením dohodne so zamestnancom uvedeným v § 44b ods. 1 výšku náhrady škody alebo ak je výška náhrady škody určená vykonateľným rozhodnutím príslušného súdu.

Podľa § 44e ods. 5 zákona, zamestnávateľ v konaní o náhrade škody, ktorú má Sociálna poisťovňa nahradiť, postupuje v súlade s pokynmi Sociálnej poisťovne, dohodne sa s ňou o tom, kto ho bude v tomto konaní zastupovať. Ak zamestnávateľ bez súhlasu Sociálnej poisťovne nevznesie námietku

premlčania alebo ak sa zaviazá bez tohto súhlasu premlčanú pohľadávku uznať, Sociálna poisťovňa nie je povinná plniť.

Podľa § 259 ods. 1 č. 461/2003, v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len "peňažná náhrada") a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Po vykonanom dokazovaní a po právnom názore vyslovenom v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, ktorým je súd prvého stupňa viazaný, súd žalobe žalobcu do výšky 20 174,91 Eur vyhovel z týchto dôvodov:

Žalobca si uplatnil proti žalovanej nárok na úroky z omeškania na tom základe, že žalovaná neplnila náhradu škody, ktorá vznikla žalobcovi pri pracovnom úraze v lehote, ktorá bola stanovená v rozhodnutí súdu, t.j. do 29.6.2008, ale urobila tak až 4.9.2009 potom, ako bolo zamietnuté jej dovolanie proti rozsudku o náhrade škody. Žalobca svoj nárok právne odôvodnil ustanoveniami §§ 44a ods. 2, 44a ods. 3, 44a ods. 4 a 44b ods. 1 zák. č. 274/1994 Z.z.

Keďže u poškodeného pracovný úraz vznikol pred 1.1.2004, teda pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ustanovenia § 259 o nároku na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom, ktorý vznikol pred 1. januárom 2004, o ktorom nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Týmito predpismi bol Zákonník práce a zák. č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni v jeho znení do 31.12.2003.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu škody 220.915,90 Eur rozsudkom Krajského súdu v Košiciach a nebola sporná ani skutočnosť, že došlo k úhrade časti nároku v rámci vykonávania exekúcie súdnym exekútorom v celkovej sume 17405,32 Eur. Nebola sporná ani otázka, že zvyšok nároku 203.510,58 Eur uhradila žalovaná žalobcovi 4.9.2009. Žalovaná aj po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu zotrvala na právnom názore, že nie je v konaní vecne pasívne legitimovaná.

Podstatným pre konanie bolo posúdenie otázky, či poškodený z pracovného úrazu má priamy nárok voči Sociálnej poisťovni na plnenie z pracovného úrazu pred 1.1.2004, a analogicky potom aj na odvodené nároky, akým by mali byť aj úroky z omeškania v prípade nedodržania lehoty splatnosti priznanej náhrady škody. Zo zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že priamy nárok poškodeného proti poisťovni je daný, preto súd nároku žalobcu vyhovel, pretože z ust. § 44a ods. 2 zákona č. 242/2001 Z.z. vyplýva priama zákonná povinnosť Sociálnej poisťovne uhradiť preukázané nároky na náhradu škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom priamo poškodenému. Pokiaľ teda R. J. nepostupovala v súlade s touto jej zákonnou povinnosťou, dostala sa do omeškania s plnením peňažného nároku.

Podľa ustanovenia § 44b ods. 1 zákona, sociálna poisťovňa uhradí náhradu škody podľa § 44a ods. 2 zamestnancovi, u ktorého vznikla škoda na zdraví spôsobená pracovným úrazom alebo chorobou

z povolenia, a to najneskôr do 15 dní od skončenia zisťovania nevyhnutného na určenie rozsahu povinnosti plniť (§44d ods. 1). Za skončenie zisťovania nevyhnutného na určenie rozsahu povinnosti plniť sa podľa § 44d ods. 2 psím. b) považuje ak je výška náhrady škody určená vykonateľným rozhodnutím príslušného súdu.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví vo výške 220915,90 Eur bol priznaný rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 2Co/490/2006 (OS Michalovce 9C/1263/2001), ktorý nadobudol právoplatnosť 23.6.2008 a vykonateľnosť 29.6.2008. Od 29.6.2008 začala Sociálnej poisťovni plynúť 15-dňová lehota na plnenie podľa § 44d ods. 1 zák. č. 274/1994 Z.z. Lehota na plnenie uplynula 14.7.2008. Žalovaná plnila nárok priznaný rozhodnutím súdu 4.9.2009, preto je od 15.7.2008 do 3.9.2008 v omeškaní s plnením náhrady škody žalobcovi. Požadovaná výška úrokov z omeškania 8,5% ročne je v súlade s ustanovením § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z. pretože k prvému dňu omeškania 15.7.2008 bol úrok z omeškania vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby (2 x 4,25%).

Žalobca si uplatnil úroky z omeškania aj za obdobie od 30.6.2008 do 14.7.2008, na ktoré však nemá právo, pretože v tej dobe žalovanej plynula lehota na plnenie podľa § 44d ods. 1 zák. č. 274/1994 Z.z. U žalovanej nie je možné za omeškania považovať dobu po vykonateľnosti súdneho rozhodnutia, pretože toto omeškanie zaväzuje zamestnávateľa žalobcu ako osoby povinnej z právoplatného rozhodnutia súdu. Sociálna poisťovňa hradí za zamestnávateľa nároky na náhradu škody z pracovného úrazu podľa osobitného zákona, preto pre ňu sú záväzné lehoty na plnenie v zmysle zák. č. 274/1994 Z.z., keďže sama rozsudkom na plnenie zaviazaná nebola. Z uvedeného dôvodu súd nárok žalobcu na úroky z omeškania za obdobie od 30.6.2008 do 14.7.2008, ktoré predstavujú 771,70 Eur ako nedôvodný zamietol. Prepočet bol vykonaný v registrovej aplikácii súdu zo sumy prísudku 220.915,90 Eur vo výške 8,5% za obdobie od 30.6.2008 do 14.7.2008, pretože v tej dobe nedošlo ani k čiastočným úhradám či už zo strany súdneho exekútora alebo žalovanej.

Nárok žalobcu tak pozostáva z úrokov z omeškania zo sumy 220.915,90 Eur za obdobie od 15.7.2008 do 3.9.2009 po zohľadnení úhrad súm vymožených súdnym exekútorom. Prepočet úrokov z omeškania bol vykonaný v registrovej aplikácii súdu.

Za obdobie od 15.7.2008, keď sa dostala žalovaná do omeškania, do 2.9.2008 nedošlo k žiadnej úhrade nároku žalobcu, preto úroky z omeškania zo sumy 220.915,90 Eur za obdobie od 15.7.2008 do 2.9.2008 predstavujú 2572,30 Eur.

Dňa 3.9.2008 súdny exekútor na účet žalobcu zaslal 2323,57 Eur, preto úroky z omeškania zo sumy 218592,33 Eur za obdobie od 3.9.2008 do 10.9.2008 predstavujú 407,24 Eur.

Dňa 11.9.2008 súdny exekútor na účet žalobcu zaslal 4315,21 Eur, preto úroky z omeškania zo sumy 214277,12 Eur za obdobie od 11.9.2008 do 5.11.2008 predstavujú 2794,41 Eur.

Dňa 6.11.2008 súdny exekútor uhradil žalobcovi 7302,66 Eur, preto úroky z omeškania zo sumy 206974,46 Eur za obdobie od 6.11.2008 do 30.11.2008 predstavujú 1204,98 Eur.

Dňa 1.12.2008 uhradil súdny exekútor žalobcovi sumu 663,88 Eur, preto úroky z omeškania zo sumy 206310,58 za obdobie od 1.12.2008 do 2.3.2009 predstavujú 4420,13 Eur.

Dňa 3.3.2009 uhradil exekútor žalobcovi 100,00 Eur, preto úroky z omeškania zo sumy 206210,58 za obdobie od 3.3.2009 do 11.3.2009 predstavujú 432,19 Eur.

Dňa 12.3.2009 uhradil exekútor žalobcovi sumu 2700,00 Eur, preto úroky z omeškania za obdobie od 12.3.2009 do 4.9.2009, kedy zvýšný nárok žalobcu vo výške 203510,58 uhradila žalovaná, predstavujú 8388,53 Eur.

Spolu úroky z omeškania predstavujú 20.991,48 Eur. Žalobca si uplatnil 20.946,61 Eur, čo mohlo byť zapríčinené rôznymi spôsobmi prepočtu úrokov z omeškania a súd z tohto uplatneného nároku vychádzal. Po odpočítaní zamietajúcej časti 771,70 Eur tak nárok žalobcu na úroky z omeškania predstavuje 20 174,91 Eur (20946,61 Eur - 771,70 Eur, ktoré súd zamietol).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. tak, že ich priznal žalobcovi v plnej výške, pretože neúspech mal len v nepatrnej časti. Pôvodne si žalobca uplatnil nárok 24 810,36 Eur, priznaných bolo 20174,91 Eur, čo je neúspech približne 16%. Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia v sume 4264,36 Eur.

Žalobca si vyúčtoval odmenu za 12 úkonov právnej služby pri poskytovaní právnej pomoci vrátane režijného paušálu, ďalej hotové výdavky a stratu času v celkovej sume 5616,76 Eur. Súd neuznal žalobcovi tri úkony právnej služby, a to za čiastočné späťvzatie návrhu zo dňa 29.12.2012, pretože k nemu došlo pre nesprávny výpočet výšky úrokov z omeškania, ďalej za čiastočné späťvzatie návrhu dňa 13.10.2014, pretože v tomto prípade nezohľadnil žalobca pri výpočte úrokov z omeškania čiastočné úhrady zo strany súdneho exekútora. Podľa názoru súdu tieto omyly žalobcu nemôžu byť na úkor žalovanej strany. Súd tiež neuznal vyjadrenie zo dňa 3.9.2012, pretože podľa obsahu spisu toto podanie obsahovalo právny názor žalobcu na vyrúbenie súdneho poplatku za podaný návrh, teda nešlo o vyjadrenie k meritu veci.

Trovy právneho zastúpenia boli preto priznané takto:

Trovy právneho zastúpenia bol vypočítané podľa vyhlášky č. 655/2004 z hodnoty predmetu konania 20.174,91 Eur. Podľa § 10 ods. 1 vyhlášky je pri uvedenej hodnote konania jeden úkon právnej služby v sume 370,14 Eur, štvrtinová odmena predstavuje 92,52 Eur. Žalobcovi v zmysle § 14, resp. 13a vyhlášky patrí odmena za 8 úkonov právnej služby po 370,14 Eur, a to za prevzatie zastúpenia, podanie návrhu na súd, za účasť na pojednávaniach 3.9.2012, 10.12.2012, 13.3.2013, 8.10.2014 a 5.11.2014, za podanie vo veci samej zo dňa 4.3.2013 a podanie odvolania 23.4.2013, spolu 2961,12 Eur a odmena vo výške 1 za pojednávanie dňa 3.9.2012, ktoré bolo odročené bez meritórneho prejednanie veci v sume 92,54 Eur. Odmena za úkony právnej služby spolu predstavuje 3053,66 Eur. Ďalej mu patrí režijný paušál za 9 úkonov právnej služby vyššie špecifikovaných podľa ustanovenia § 16 ods. 3 vyhlášky, a to za rok 2011 - 2 x 7,41 Eur, spolu 14,82 Eur, za rok 2012 - 2 x 7,63 Eur, spolu 15,26 Eur, za rok 2013 3 x 7,81 Eur, spolu 23,43 Eur a za rok 2014 2 - 2 x 8,04 Eur, spolu 16,08 Eur. Režijný paušál spolu - 69,59 Eur.

Žalobcovi patrí aj náhrada cestovných výdavkov právneho zástupcu podľa § 15 psím. a) vyhlášky a náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky.

Cestovné predstavujú náklady za cesty na 5 pojednávaniach na trase Košice - Michalovce a späť. Cena jednosmerného lístka Košice-Michalovce podľa cenníka ZSSK, a.s. je 3,90 Eur. Náhrada tak predstavuje 39,00 Eur (5 x 3,90 x 2).

Náhrada za stratu času predstavuje náhradu za čas strávený na ceste Košice - Michalovce a späť za účasť na 5 pojednávaniach. Cesta Košice - Michalovce trvá približne 1 hodinu 20 minút, čiže strata času za jednu cestu sú 3 polhodiny. Strata času za cestu tam a späť na jedno pojednávanie tak predstavuje 6 polhodín. V roku 2012 sa žalobca zúčastnil dvoch pojednávaniach, pričom náhrada za stratu času podľa vyhlášky bola 12,71 Eur. Za účasť na 2 pojednávaniach patrí náhrada 12 x 12,71 Eur, spolu 152,52 Eur. V roku 2013 sa žalobca zúčastnil jedného pojednávania, pričom náhrada podľa vyhlášky predstavovala 13,01 Eur. Za účasť na jednom pojednávaní patrí náhrada 6 x 13,01 Eur, spolu 78,06 Eur. V roku 2014 sa žalobca zúčastnil 2 pojednávaniach, čo pri náhrade 13,40 Eur za polhodinu predstavuje 160,80 Eur (12 x 13,40 Eur). Strata času spolu - 391,38 Eur.

Trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 3553,63 Eur. Táto suma bola zvýšená o 20% DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky v sume 710,73 Eur na 4264,36 Eur.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Ak povinnosť uložená v tomto rozhodnutí nebude splnená, môže sa oprávnená osoba svojho nároku domáhať návrhom na vykonanie exekúcie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť:

- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa napáda,
- v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny
- a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., to znamená, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

§ 42 ods. 3 O.s.p.

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné:

- ktorému súdu je určené
- kto ho robí
- ktorej veci sa týka
- čo sa podaním sleduje
- musí byť podpísané a datované

Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (položka 21 Sadzobníka súdnych poplatkov)